

01076001 วิศวกรรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น Introduction to Computer Engineering

Arduino #7

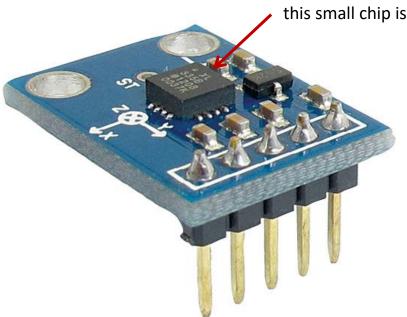
Timer Interrupt, Low Level I/O

Accelerometer

ADXL 335

- ใช้ตัววัดความเร่ง เบอร์ ADXL335 ซึ่งเป็นอุปกรณ์ประเภท MEMS
- มีรูสำหรับยึดกับอุปกรณ์ที่ต้องการ
- สามารถวัดความเร่งได้ 3 แกน

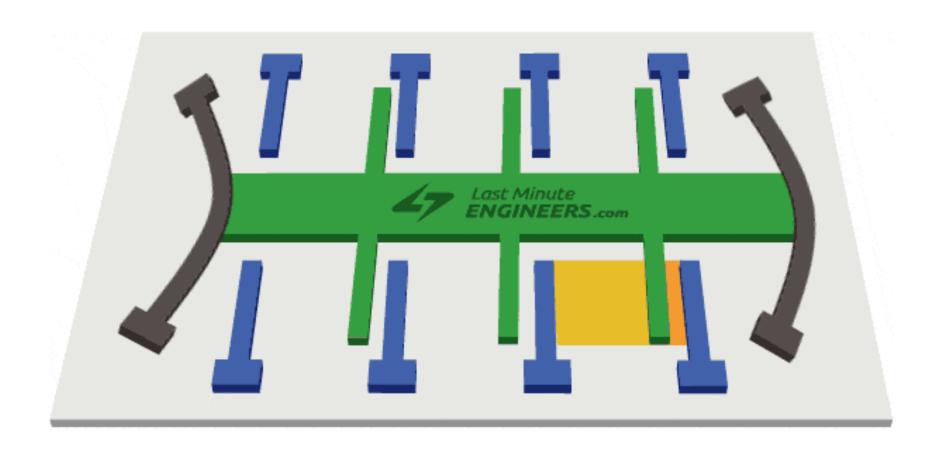

this small chip is the ADXL335 accelerometer

- COM ground
- VSS power (we will provide 5V)
- X acceleration in x-direction
- Y acceleration in y-direction
- Z acceleration in z-direction

ADXL 335

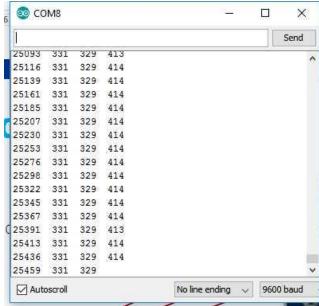

การใช้งาน Accelerometer


```
void setup()
  Serial.begin (9600);
void loop()
  int xaccel = analogRead(A0);
  int yaccel = analogRead(A1);
  int zaccel = analogRead(A2);
  unsigned long timevar = millis();
  Serial.print(timevar);
  Serial.print(" ");
  Serial.print(xaccel);
                               associates a time with
  Serial.print(" ");
                               each set of accelerations
  Serial.print(yaccel);
  Serial.print(" ");
  Serial.println(zaccel);
```


Activity ทุกสอบ ADXL335

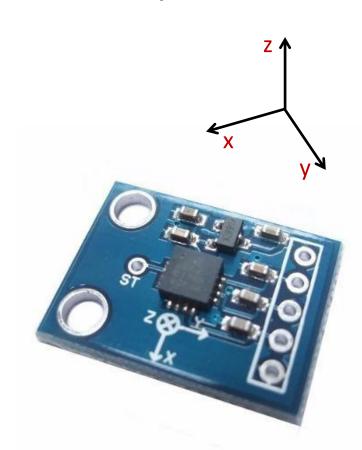

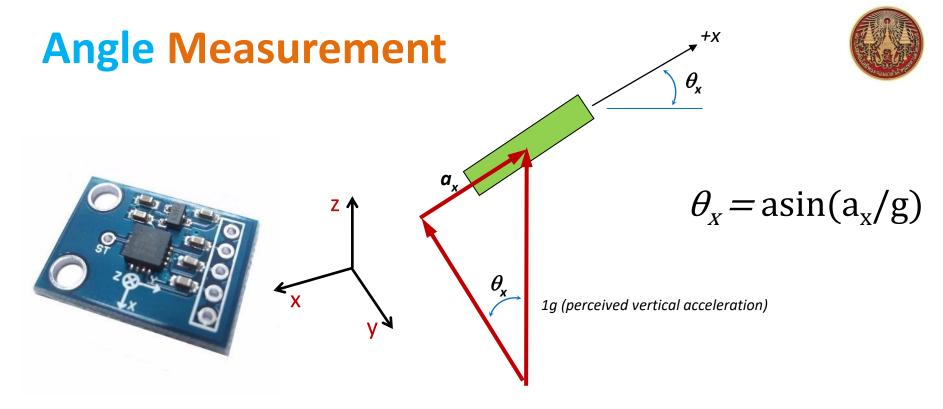
• ให้ใช้โปรแกรมจากหน้าที่แล้ว จากนั้นทดลองหมุนตามแกนต่างๆ ว่า ข้อมูลที่ส่งกลับมา ใน Serial Monitor มีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่

ADXL335 Calibration

- เนื่องจากภายในเป็นกลไก ซึ่งการอ่านค่าแต่ละตัวอาจจะไม่เท่ากัน ดังนั้นจึงต้อง
 Calibrate ก่อน เพื่อหาช่วงข้อมูล มิฉะนั้นเมื่อนำไปใช้จะอ่านข้อมูลผิด
- ค่า X เมื่อหันขึ้นด้านบน = 266
- ค่า X เมื่อหันด้านล่าง = 399
- ค่าความแตกต่าง = 399-266 = 133
- ค่าความเร่งเปลี่ยน = 2g
- ดังนั้นค่าความเร่งต่อ g = 133/2 = 66
- ค่าเมื่อวางในแนวราบ = 399-66 = 333

- สมมติว่า Arduino อ่านค่าได้ 333 เมื่อวาง accelerator ในแนวราบ และเปลี่ยนแปลง 66 ต่อ 1 g
- คำถาม : Arduino จะให้ output เท่าไร เมื่อวางบอร์ดเอียง 45 องศา?

$$-$$
 ax = sin(45).g = 0.707g
= 333 + 0.707g * 66/g = 379

ADXL335 Buffering

• ในการรับข้อมูลแต่ละครั้ง อาจมีการกระโดดของค่า (เรียกว่า jitter) ดังนั้นควรมี การเฉลี่ยค่า เพื่อให้ข้อมูลมีความนิ่งมากขึ้น

```
int get x() { return get axis(0);}
const unsigned int X AXIS PIN = 2;
                                                   int get y() { return get axis(1);}
const unsigned int Y AXIS PIN = 1;
const unsigned int Z AXIS PIN = 0;
                                                   int get z() { return get axis(2);}
const unsigned int NUM AXES = 3;
                                                  void loop() {
const unsigned int PINS[NUM AXES] ={
                                                     Serial.print(get x());
X AXIS PIN, Y AXIS PIN, Z AXIS PIN
                                                     Serial.print(" ");
                                                     Serial.print(get y());
const unsigned int BUFFER SIZE = 16;
                                                     Serial.print(" ");
                                                     Serial.println(get z());
const unsigned int BAUD RATE = 9600;
int buffer[NUM AXES] [BUFFER SIZE];
int buffer pos[NUM AXES] = { 0 };
void setup() {
                 Serial.begin(BAUD RATE); }
int get axis(const int axis) {
  delay(1);
 buffer[axis][buffer pos[axis]] = analogRead(PINS[axis]);
 buffer pos[axis] = (buffer pos[axis] + 1) % BUFFER SIZE;
  long sum = 0;
  for (unsigned int i = 0; i < BUFFER SIZE; i++)</pre>
    sum += buffer[axis][i];
  return round(sum / BUFFER SIZE);
```

Activity ทุกสอบ ADXL335

• ให้ใช้โปรแกรมจากหน้าที่แล้ว จากนั้นทดลองหมุนตามแกนต่างๆ ว่า ข้อมูลที่ส่งกลับมา ใน Serial Monitor มีความนิ่งขึ้นหรือไม่

Memory

EPROM

- ปกติจะแบ่งหน่วยความจำของคอมพิวเตอร์ออกเป็น ROM และ RAM
 - ROM (Read Only Memory) บางครั้งเรียกว่า Non-Volatile Memory เนื่องจาก ความจำจะไม่หายไปแม้ไม่มีไฟเลี้ยง
 - PROM = Programable Read Only Memory
 - EPROM = Erasable Programable Read Only Memory สามารถลบได้โดยใช้แสง Ultraviolet การโปรแกรมใหม่ต้องใช้วงจรพิเศษ
 - EEPROM = Electrically Erasable Programable Read Only Memory สามารถลบได้ โดยใช้ไฟฟ้า การโปรแกรมจะใช้ Programmed In-circuit หน่วยความจำ Flash ก็อยู่ใน กลุ่มนี้
 - RAM (Random Access Memory)
 - Static RAM มีความเร็วในการทำงานสูง แต่ความจุต่อพื้นที่ต่ำกว่า ทำให้มีราคาแพง
 - Dynamic RAM มีความเร็วในการทำงานต่ำกว่า แต่ความจุต่อพื้นที่สูงกว่า ทำให้มีราคาถูก

EEPROM

- ใน Arduino มี EEPROM ขนาด 1024 Kbit ซึ่งสามารถอ่านเขียนได้ใหม่ประมาณ
 100,000 ครั้ง
- EEPROM จะอยู่คนละส่วนกับหน่วยความจำที่เป็น Bootloader และที่เก็บโปรแกรม
- คำสั่งที่ใช้
 - EEPROM.read(ADDR) อ่านค่า byte ที่เก็บไว้ใน address ที่ต้องการ โดย ADDR ใช้ได้ตั้งแต่ 0-1023
 - EEPROM.write(ADDR,value) เขียนค่า byte ที่เก็บไว้ใน address ที่ต้องการ โดย value มีค่า ตั้งแต่ 0-255
 - EEPROM.update(ADDR,value) คล้ายกับ write แต่จะตรวจสอบก่อนว่าค่า value ต่างไป หรือไม่ ถ้าเหมือนเดิมก็จะไม่เขียน เพื่อเป็นการรักษารอบการใช้งานเอาไว้

EEPROM


```
#include <EEPROM.h>
                                     void loop() {
                                       int reading = digitalRead(buttonPin);
const int buttonPin = 6;
                                       if (reading != lastButtonState) {
const int ledPin = 13;
                                         debounceTime = millis();
int ledState;
                                       if((millis() - debounceTime) > debounceDelay) {
int buttonState;
                                         if(reading != buttonState) {
int lastButtonState = LOW;
                                           buttonState = reading;
long debounceTime = 0;
                                           if (buttonState == LOW) {
long debounceDelay = 50;
                                             ledState = !ledState;
void setup() {
  Serial.begin(9600);
  pinMode(buttonPin, INPUT PULLUP);
                                       digitalWrite(ledPin, ledState);
  pinMode(ledPin, OUTPUT);
                                       EEPROM.update(0, ledState);
  ledState = EEPROM.read(0);
                                       lastButtonState = reading;
  digitalWrite(ledPin, ledState);
```

Activity

- ต่อสวิตซ์แบบ INPUT_PULLUP ที่ขา 6
- โหลดโปรแกรมในสไลด์ก่อนหน้านี้
- สังเกตว่า LED on board ที่ขา 13 ติดหรือไม่
- กดสวิตซ์ สังเกตว่า LED on board เปลี่ยนสถานะ
- ให้กด reset และสังเกตว่า LED on board คงสถานะเดิมหรือไม่

EEPROM

- กรณีที่ต้องการเขียนหรืออ่านข้อมูลหลายไบต์ จะใช้คำสั่ง put() และ get()
- ดูตัวอย่างได้จาก File -> Examples -> EEPROM -> eeprom_put และ
 File -> Examples -> EEPROM -> eeprom_get


```
#include <EEPROM.h>
                                                          void loop() {
                                                             /* Empty loop */
struct MyObject {
  float field1;
 byte field2;
  char name[10];
};
void setup() {
  Serial.begin(9600);
  while (!Serial) {
    ; // wait for serial port to connect. Needed for native USB port only
  float f = 123.456f; //Variable to store in EEPROM.
  int eeAddress = 0; //Location we want the data to be put.
  EEPROM.put(eeAddress, f);
  Serial.println("Written float data type!");
  //Data to store.
  MyObject customVar = {
    3.14f,
    65,
    "Working!"
  };
  eeAddress += sizeof(float); //Move address to the next byte after float 'f'.
  EEPROM.put(eeAddress, customVar);
  Serial.print("Written custom data type! \n");
```



```
#include <EEPROM.h>
                                                                    void loop() {
void setup() {
                                                                      /* Empty loop */
  float f = 0.00f; //Variable to store data read from EEPROM.
  int eeAddress = 0; //EEPROM address to start reading from
  Serial.begin(9600);
  while (!Serial) {
    ; // wait for serial port to connect. Needed for native USB port only
  Serial.print("Read float from EEPROM: ");
  EEPROM.get(eeAddress, f);
  Serial.println(f, 3);
  secondTest(); //Run the next test.
}
struct MyObject {
  float field1;
  byte field2;
  char name[10];
};
void secondTest() {
  int eeAddress = sizeof(float); //Move address to the next byte after float 'f'.
  MyObject customVar; //Variable to store custom object read from EEPROM.
  EEPROM.get(eeAddress, customVar);
  Serial.println("Read custom object from EEPROM: ");
  Serial.println(customVar.field1);
  Serial.println(customVar.field2);
  Serial.println(customVar.name);
```

Activity

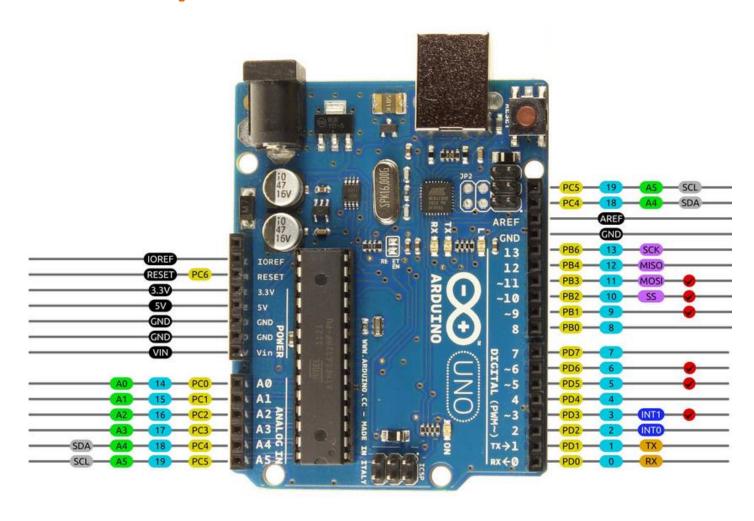

- โหลดโปรแกรมในสไลด์ที่ 14 ซึ่งเป็นโปรแกรมที่เขียนค่าลง EEPROM
- โหลดโปรแกรมในสไลด์ที่ 15 แล้วสังเกตว่าโหลดค่าที่อ่านไว้ก่อนหน้านี้ได้หรือไม่

- นอกเหนือจากการใช้คำสั่ง digitalWrite และ digitalRead แล้ว เรายังสามารถใช้ การทำงานในระดับ Low Level ในการสั่งงานแต่ละ pin ของ Arduino ได้
- ก่อนอื่นต้องทำความเข้าใจ
 - Port หมายถึงช่องทางเข้าออกของข้อมูล ปกติ 1 Port จะมีขนาด 8 บิต
 - Pin หมายถึงแต่ละบิตที่อยู่ใน Port แต่นำมาเรียกใหม่เป็น Pin เพื่อให้การเรียกใช้ งานทำได้สะดวกกว่า เป็นมิตรกับผู้ใช้มากกว่า
 - จากรูปใน Slide ถัดไป จะเห็นว่า
 - A0-A6 ตรงกับ PC0-PC5
 - D0-D7 ตรงกับ PD0-PD7
 - D8-D13 ตรงกับ PB0-PB6

AVR DIGITAL ANALOG POWER SERIAL SPI 12C PWM INTERRUPT

- ในการกำหนดให้ Pin ใด เป็น 0 หรือ 1 เราต้องใช้ Bit Level
- เช่นต้องการให้ Pin 13 มีค่าเป็น 1 จะใช้คำสั่ง

```
PORTB |= (1 << PORTB6);
```

หรือต้องการให้ Pin 13 มีค่าเป็น 0 จะใช้คำสั่ง

```
PORTB \&= \sim (1 << PORTB6);
```

นอกจากนั้นยังสามารถใช้ macro

```
PORTB \mid = _BV(PORTB6); // _BV(x) is the same as (1 << x)
```


• ในแต่ละ Port จะมี Register ที่กำกับจำนวน 3 ตัว เช่น Port B จะมี PORTB เก็บค่าที่ต้องการให้ออกเป็น Output, DDRB เก็บทิศทางของ Port ว่าเป็น Input หรือ Output (0=Input, 1=Output) และ PINB เก็บค่าที่อ่านเข้ามา

13.4.2 PORTB – The Port B Data Register

Bit	7	6	5	4	3	2	1	0	_
0x05 (0x25)	PORTB7	PORTB6	PORTB5	PORTB4	PORTB3	PORTB2	PORTB1	PORTB0	PORTB
Read/Write	R/W	RW	RW	RW	R/W	RW	R/W	RW	'
Initial Value	0	0	0	0	0	0	0	0	

13.4.3 DDRB – The Port B Data Direction Register

Bit	7	6	5	4	3	2	1	0	
0x04 (0x24)	DDB7	DDB6	DDB5	DDB4	DDB3	DDB2	DDB1	DDB0	DDRB
Read/Write	R/W	RW	RW	RW	R/W	RW	R/W	R/W	•
Initial Value	0	0	0	0	0	0	0	0	

13.4.4 PINB – The Port B Input Pins Address

Bit	7	6	5	4	3	2	1	0	
0x03 (0x23)	PINB7	PINB6	PINB5	PINB4	PINB3	PINB2	PINB1	PINB0	PINB
Read/Write	R	R	R	R	R	R	R	R	•
Initial Value	N/A								

- DDRx (Data Direction Register) เก็บทิศทางของ Port ว่าเป็น Input หรือ
 Output (0=Input, 1=Output)
- PORTx (Port Register)
 - ถ้า Pin เดียวกันใน DDR เป็น 0 : (Input) จะใช้กำหนดว่าจะใช้ Internal Pull-Up Register หรือไม่ (0 = ไม่ใช่, 1 = ใช้)
 - ถ้า Pin เดียวกันใน DDR เป็น 1 : (Output) : จะใช้ในการกำหนด Logic ของ Pin
- PINx เก็บค่าปัจจุบันของ Pin นั้นๆ เพื่อให้อ่านค่าออกไปได้

 ดังนั้นถ้าเราต้องการให้ Pin 13 กระพริบ สามารถเขียนโปรแกรมได้ดังนี้ (ให้สังเกตขนาดของ code ที่สร้าง)

```
int main()
{
   DDRB = B00100000;

while(1) {
    PORTB = B00100000; // Turn on LED
    _delay_ms(1000);
   PORTB = B00000000; // Turn off LED
   _delay_ms(1000);
}
```


หรือหากจะเขียนให้ไม่กระทบกับ Pin อื่นๆ ก็เขียนได้ดังนี้

• โดย Code ที่ทำงานในระดับ Low Level จะทำงานเร็วกว่า ซึ่งทดสอบโดย

โปรแกรมนี้

ผลลัพธ์

```
deltaT_libraries (uS) : 7548
deltaT registers (uS) : 1320
```

 พบว่า Low Level เร็วกว่า ประมาณ 5 เท่า

```
void loop(){
  time1 = micros();
  while(i<N) {</pre>
    digitalWrite(13,HIGH);
    digitalWrite(13,LOW);
    i++;
  time2 = micros();
  i = 0;
  time3 = micros();
  while(i<N) {</pre>
    PORTB = B00100000;
    PORTB = B00000000;
    i++;
  time4 = micros();
  deltaT libraries = time2-time1;
  deltaT registers = time4-time3;
  Serial.begin(9600);
  Serial.print("deltaT libraries (uS) : ");
  Serial.println(deltaT libraries);
  Serial.print("deltaT registers (uS) : ");
  Serial.println(deltaT registers);
  while (1) {}
```


หากต้องการอ่านค่าจาก Pin 2

```
byte input;
void setup() {
 DDRD = DDRD & 0b11111011; // Input pin 2
 Serial.begin(9600);
void loop() {
 input = PIND & 0b00000100; // if pin 2 == 0 input = 0b00000000
                         // else input = 0b00000100
 Serial.println(input);
 delay(500);
```

Activity

- ทดลองเขียนโปรแกรม Low Level โดยต่อ Switch ที่ขา 2
- กด Switch ให้ LED ขา 13 ติด

Timer/Counter

- ปกติใน ไมโครคอนโทรลเลอร์ มักจะมีการสร้าง Hardware สำหรับทำงานกับ เรื่องของเวลา เช่น ใช้นับเวลาในคำสั่ง millis() หรือ delay() จะเรียก Hardware นี้ว่า Timer หรือ Counter
- ใน ATmega328 ซึ่งเป็นไมโครโพรเซสเซอร์ของ Arduino จะมี Timer อยู่ 3 ตัว คือ Timer0, Timer1 และ Timer 2 โดยมีขนาด 8,16 และ 8 บิตตามลำดับ
- Timer0 มีขนาด 8 บิตจึงนับข้อมูลได้เพียง 255 ใน Arduino จะใช้ Timer0 กับ คำสั่ง delay() และ millis()
- Timer2 มีขนาด 8 บิตเช่นกัน โดย Arduino จะใช้กับคำสั่ง Tone และ noTone
- Timer1 มีขนาด 16 บิต จึงสามารถนับค่าได้มากถึง 65,535

Timer Interrupt

- นอกจาก Interrupt จะเกิดจาก Hardware แล้ว ในระบบคอมพิวเตอร์มักจะมีการสร้าง Interrupt ที่เป็น Software ขึ้นมาด้วย โดยอาศัยการทำงานของ Timer โดยสามารถ กำหนดให้มี Interrupt เกิดขึ้นเมื่อ Counter ทำงานแบบ Count Down จนเหลือ 0
- อาจเรียกว่า Timer Interrupt
- Timer ที่เราจะใช้ คือ Timer1 ซึ่งมี 16 บิต ดังนั้นจะนับได้ 65535 โดย Input ของ Timer คือ สัญญาณ Clock ของระบบ (16 MHz) แต่เนื่องจากมีความถี่มากเกินไป ระบบจึงกำหนดให้มีตัวหาร (Prescaler) โดยเลือกได้ 5 ค่า คือ 1, 8, 64, 256, 1024 ซึ่งในระบบของเราจะเลือกตัวหาร 256

Timer Interrupt

- จากความถี่ 16 MHz เมื่อนำไปหาร 256 จะได้ 16,000,000 / 256 = 62500 แปลว่าใน 1 วินาทีจะมีสัญญาณมาที่ Timer = 62500 ครั้ง
- เมื่อได้รับ 1 clock ตัว Timer จะเพิ่มค่า 1 เมื่อค่าเพิ่มขึ้นเป็น 65535 และได้รับ clock ต่อไป Timer จะรีเซ็ทกลับเป็นค่า 0 และเกิด Interrupt ซึ่งเราสามารถ นำเอา Interrupt ไปใช้งานได้
- นอกจากจะกำหนดตัวหารแล้ว Timer ยังอนุญาตให้เรากำหนดค่าเริ่มต้นสำหรับ การนับได้อีกด้วย
- เนื่องจากเราต้องการให้ Interrupt ทุกๆ 1 วินาที เพื่อใช้เป็นตัวนับวินาที เราก็ จะต้องกำหนดค่าเริ่มต้น โดยเอา 65535-62500+1 = 3036 ซึ่งจะใช้เป็นค่า เริ่มต้น เมื่อมี clock เข้ามาครบ 62500 ก็จะเป็นเวลา 1 วินาทีพอดี

```
#define ledPin 13
int timer1 counter;
int t1=0;
void setup()
  Serial.begin (9600);
  pinMode(ledPin, OUTPUT);
  // initialize timer1
  noInterrupts();
                        // disable all interrupts
  TCCR1A = 0;
                         // Set Mode of Timer : Normal Mode
  TCCR1B = 0;
  timer1 counter = 3036; // preload timer 65536-16MHz/256/1Hz
  TCNT1 = timer1 counter; // preload timer
  TCCR1B \mid= (1 << CS12); // 256 prescaler
  TIMSK1 |= (1 << TOIE1); // enable timer overflow interrupt</pre>
  interrupts();  // enable all interrupts
TCNT1 = timer1 counter; // preload timer
  digitalWrite(ledPin, digitalRead(ledPin) ^ 1);
  Serial.println(t1++);
void loop()
 // your program here...
```


Activity

- ให้โหลดโปรแกรมข้างต้นแล้วทดลองทำงาน พร้อมทั้งทำความเข้าใจกับโปรแกรม
- ข้อแนะนำในการเขียน ISR
 - ให้โปรแกรม ISR สั้นเข้าไว้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการ Interrupt ซ้ำ
 - อย่าใช้ delay เพราะอาจเกิดการ Interrupt ซ้ำ

TimerOne Library

- เป็นอีกวิธีในการใช้ Timer1 แต่เป็นการใช้ Library
- ให้ Download Library TimerOne
- ให้ไปที่ File -> Preferences
- Copy ตำแหน่งของ File Sketchbook Location
- เปิด Explorer และไปที่ Libraries แล้ว copy Library ลงไป


```
#include <TimerOne.h>
String LEDStatus = "OFF";
int yellowLED = 8;
int redLED = 9;
void setup()
// Pin 13 has an LED connected on most Arduino boards
  pinMode(yellowLED, OUTPUT);
  pinMode(redLED, OUTPUT);
                                                     void blinkYellow()
                                                       if (LEDStatus == "ON") {
  Timer1.initialize(500000); // 0.5 s
                                                         digitalWrite(yellowLED, LOW);
  Timer1.attachInterrupt( blinkYellow );
                                                         LEDStatus = "OFF";
  Serial.begin (9600);
                                                          return;
                                                       if (LEDStatus == "OFF") {
                                                          digitalWrite(yellowLED, HIGH);
void loop()
                                                         LEDStatus = "ON";
                                                         return;
  digitalWrite(redLED, HIGH);
  delay(1000);
  digitalWrite(redLED, LOW);
  delay(1000);
```

Assignment #7: mini clock

- ให้ใช้แผง LED Dot Matrix หรือ OLED ทำเป็นนาฬิกาดิจิตอล สำหรับ
 ความสามารถอื่นให้นักศึกษากำหนดเอง เช่นตั้งปลุก โดยต้องใช้อุปกรณ์ประกอบ
 1 ตัว เช่น ADXL335 (หากกลับข้างให้กลับการแสดงผล) หรือ LDR (หรื่แสง)
- ต้องสามารถตั้งเวลาได้ โดยใช้ Volume หรือ Switch หรือ Serial ต้องสามารถ
 Save เวลาลง EEPROM เพื่อเปิดใหม่จะได้เวลาเดิม (ห้ามเขียนตลอดเวลา เพราะ จะทำให้หน่วยความจำเสีย)

Assignment #7: mini clock

- การส่งงาน
 - ตรวจโดย Staff
 - รายงาน ประกอบด้วย 1) แนวคิดการออกแบบ (Conceptual Design) 2) การใช้ งานโดยย่อ 3) โปรแกรมและการอธิบายโปรแกรมโดยย่อ (อธิบายในระดับฟังก์ชัน)
 - คะแนน 10 คะแนน (โครงงานหลัก) เกณฑ์การให้คะแนน 1) ฟังก์ชันการใช้งาน
 ลูกเล่น 3) ความละเอียดครบถ้วนของรายงาน 4) Code

For your attention